

MESEČNI

Listi

ŠOŠTANJA

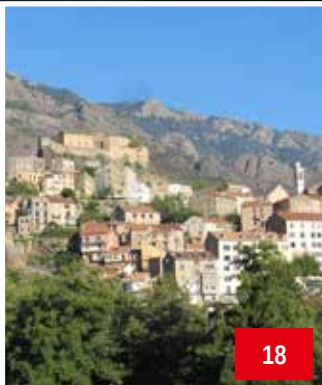
Intervju z Dejanom Tamšetom,
stran 8

6

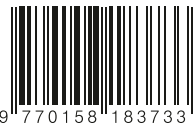
14

18

PRILOGA: List - kultura

ISSN 1581-8373

9 770158 183733

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XXII
ŠT. 2
28. FEBRUAR 2018
3,00 EUR

PRILOGA: LIST - KULTURA
PUSTNA REPORTAŽA str. 6
KULTURNI PRAZNIK str. 14
POTOPIS S KORZIKE str. 18

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	VABI VAS
razstava	marec	Razstava: Ljubezen je ena sama	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
delavnica	četrtek, 1.3., 8.3., 15.3., 22.3., 29.3. od 8:00 do 12:00	Izboljšajmo uporabo pametnih telefonov	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
pravljice	četrtek, 1.3. ob 17:00	Ura pravljic	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
delavnica	petek, 2.3., 9.3., 16.3., 23.3., 30.3. od 9:00 do 10:00	Govorim slovensko - učenje slovenščine	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
planinstvo	petek, 2.3. od 18:00 do 20:00	Občni zbor PD Šoštanj	Gasilski dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
planinstvo	nedelja, 4.3.	E6: Mačkovci – Slavnik (1028 m) - Hrastovlje	Primorska	Planinsko društvo Šoštanj
rekreacija	ponedeljek, 5.3., 12.3., 19.3., 26.3. od 8:30 do 11:00	Sprehod za zdravo telo s tablico v roki	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
sejem	ponedeljek, 5.3. od 10:00 do 18:00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
bridge	ponedeljek, 5.3. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski bridge turnir	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
delavnica	torek, 6.3., 13.3., 20.3., 27.3. od 8:00 do 12:00	Izboljšajmo uporabo pametnih telefonov	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
krvodajalstvo	sreda, 7.3. od 8:00 do 12:00	Krvodajalsko akcija v REKS Ravne	REKS Ravne	KO Ravne
delavnica	sreda, 7.3., 14.3., 21.3., 28.3. od 10:00 do 11:00	S pomočjo branja do znanja slovenščine	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
delavnica	četrte, 8.3. ob 17:00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
komedija	nedelja, 11.3. ob 18:00	Gledališka komedija - Pica da te kap	Kinodvorana Topolšica	TD Topolšica podeželje
delavnica	ponedeljek, 12.3. ob 18:00	Delavnice - Gregorjevo	Dom krajanov Topolšica	TD Topolšica podeželje
bridge	ponedeljek, 12.3. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski bridge turnir	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
predavanje	torek, 13.3. ob 18:30	Jernej Dirnbek: Pevci pozabljenih pesmi	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
abonma	sreda, 14.3. ob 18:00	Abonma - Buh pomagaj	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
razstava	četrtek, 15.3. ob 18:00	Razstava Heda in Arpad Šalomon	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
pravljice	četrtek, 15.3. ob 17:00	Pravljična meditacija za otroke z Janjo in medvedkom tapkom	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
muzej	četrtek, 15.3. ob 18:00	Projekcija filma GUMBI - Gumbarstvo v Šaleški dolini in gumbi Dolejši	Muzej Usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota MV	Muzej Usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota MV
planinstvo	nedelja, 18.3.	Dravograd - Kremžarjev vrh (1164 m) - Legen	Koroška	Planinsko društvo Šoštanj
bridge	ponedeljek, 19.3. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski bridge turnir	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
potopis	torek, 20.3. ob 18:30	Dejan Pevčević: Avstralija	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
predstavitve	sreda, 21.3. ob 18:00	Galerijski večer Tanja H. Petelinjek	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
pravljice	četrtek, 22.3. ob 17:00	Pravljična joga	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
film	petek, 23.3. ob 17:00	Dokumentarno-igrani otroški film - Kje raste kruh	Kavarna Šoštanj	Integra Inštitut, Studio Mozaik
prireditve	petek, 23.3. ob 18:00	Prireditve za materinski dan	Kinodvorana Topolšica	TD Topolšica podeželje
bridge	ponedeljek, 26.3. od 18:00 do 22:00	Redni tedenski bridge turnir	Ribiški dom ob šoštanjskem jezeru	Šaleški bridge klub
predstavitve	torek, 27.3. ob 18:30	Pomladni vonji citrusov	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
pravljice	četrtek, 29.3. ob 17:00	Ura pravljic	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
muzej	četrtek, 29.3. ob 18:00	Klepet pod Pustim gradom	Muzej Usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota MV	Muzej Usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, enota MV
pohod	petek, 30.3. ob 16:00	Otroški velikonočni pohod	Pred domom krajanov v Topolšici	TD Topolšica podeželje

Šport

Kultura in umetnost

Splošno

Napovednik prireditve je objavljen v reviji List, v časopisu Naš čas in na spletnem portalu Šoštanj.info (<http://www.sostanj.info>).Podatke o prireditvah pošljite na elektronski naslov: prireditve@sostanj.net

Zavod za kulturo Šoštanj

Šoštanj.info
<http://www.sostanj.info>MUZEJ
USNJARSTVA
NA SLOVENSKEM
KNJIŽNICA
ŠOŠTANJ

OBČINA ŠOŠTANJ

Foto: D. T.

Anton Urbanc
(12. 1. 1941 + 12. 2. 2018)

V spomin

Anton Urbanc se je rodil 12. 1. 1941 na posestvu družine Urbanc v Lepi Njivi pri Mozirju, drugem največjem posestvu v tem delu Zgornje Savinjske doline po katastrski omembi prvega prednika Lukasa Urbanza leta 1783.

Že v mladih letih ga je prevzela ljubezen do glasbe, zato se je leta 1959 kot klarinetist pridružil Pihalnemu orkestru Zarja Šoštanj, bil pa je tudi član mnogih glasbenih zasedb. Leta 1967 se je poročil z Matildo Napotnik iz Belih Vod, s katero sta si ustvarila dom v Florjanu in premagovala življenjske izzive v družbi sina Petra in hčere Ksenije.

Kot uspešen čebelar in priznan podjetnik se je udeleževal in sodeloval pri čebelarških družinah v Mozirju in Ravnah ter bil aktiven član CZ SAŠA za zgornje-savinjsko in šaleško območje. Za svoje vestno in prizadevno delo tako v čebelarjenju kot tudi v glasbi je dobil kar nekaj priznanj. Zvest je bil načelu, da če nekaj delaš, moraš to početi z dušo in telesom. Bil je odličen poznavalec družinske zgodovine ter čebelar z dušo in srcem. Svoje znanje je rad predajal mlajšim čebelarjem, na koncu ga je prenesel tudi na vnuka Marka in Liama.

Krhkost človekovega bivanja ter vpetost v nasprotujoči si dvojec, med življenje in smrt, sta tisto, na kar žal nimamo vpliva. Tako je v hladnem zimskem večeru po hudi bolezni za vedno ugasnilo zlato srce našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata ter strica, ampak kot pravi Svetlana Makarovič v eni svojih pesmi »da človek ne umre, le neskončno daleč je«.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala zdravstvenemu osebju, gospodu Borutu Rijavcu, dr. med. int., mag. Darji Kramar, pomočnici direktorja za zdravstveno nego in glavni sestri Bolnišnice Topolšica, osebju Internega oddelka Bolnišnice Topolšica in osebni zdravnici dr. Ani Zamernik za zdravstveno oskrbo. Zahvaljujemo sem tudi vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za tople besede tolažbe in nesebično pomoč v teh bolečih in težkih trenutkih.

Užaloščeni Njegovi

---

2 Napovednik

---

3 V spomin

---

5 Aktualno

---

6 Pustni utrip

---

8 Intervju

---

11 Dogodki in ljudje

---

13 Cerkev

---

14 Podoba kulture

---

16 Šport in rekreacija

---

18 Potopis

---

19 Humor

PROSTOVOLJEC LETA 2017

**Mladinski svet Slovenije letos že šestnajstič zapored razpisuje natečaj Prosto-
voljec leta, katerega ključni namen je promocija prostovoljskega dela.**

Natečaj poteka pod častnim pokroviteljstvom predsednika Republike Slovenije Boru-
ta Pahorja. Pri posameznikih bodo izbirali najboljše v kategorijah Naj prostovoljka
in Naj prostovoljec v starostnih skupinah do 19 let, od 20 do 29 let in nad 30 let,
izbirali pa bodo tudi Naj mladinskega voditelja oziroma voditeljico. Pri projektih bodo
izbirali Naj prostovoljski projekt ter Naj mladinski projekt. Tudi letos dajejo poseben
poudarek mednarodnemu prostovoljstvu. O izbiri najboljših bo odločala strokovna
komisija, sestavljena iz predstavnikov institucij, povezanih s promocijo prostovoljst-
va. Zaključna prireditev natečaja, na katero bodo povabljeni vsi prijavljeni in njihovi
mentorji, bo potekala v juniju 2018. Predlagatelji so lahko posameznik/posameznica,
neformalna skupina, društvo ali druga javna ali zasebna institucija. Prijavnice morajo
biti oddane do 30. marca 2018 (zainteresirani lahko več informacij dobijo na spletni
strani <http://mss.si> ali po elektronski pošti prostovoljec@mss.si).

Saj je na področju občine Šoštanj gotovo kar nekaj ljudi, ki bi si zaslužili takšno po-
zornost ter morda javna priznanja na ravni naše države?! A je znano, da so običajno
pravi prostovoljci preskromni, da bi iskali takšne vrste samopriznanje in potrditve
svoje plemenitosti s strani javnosti. Morda je zato prav, da jih pristojne službe, insti-
tucije, zavodi, društva, lokalna skupnost poišče, predlaga in nudi pomoč pri izvedbi
predlogov.

Jože Miklavc

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Kajetan Čop, direktor
Izdajanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Peter Rezman

**Kritične pripombe na vsebino ali
obliko Lista bodo dosegle svoj na-
men le, če jih boste posredovali s
kratkim sporočilom na e-naslov list.urednik@gmail.com.**

Vodenje redakcije

mag. Milojka B. Komprej

Jezikovni pregled

Anja Švener

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s.p.

Tisk

Grafika Gracer d.o.o.

Naklada

700 izvodov.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 3/2018, pošljete najkasneje
do 14. marca 2018 na elektronski
naslov:

list.revija@gmail.com

Foto naslovnice:

Dejan Tamše, osebni arhiv

STARA KAVARNA KOT PRIMER OBRATA Z ZDRAVO HRANO

Konec lanskega leta je zaposlitveni center Geja najel prostore Stare kavarne, kakor se je kavarna v Šoštanju imenovala nazadnje in vnesel vanjo svojo ponudbo, za katero verjamejo da je dobra zdravju in ljudem prijazna.

Od 8. decembra dalje lahko v tem prostoru uživajte v hrani, ki je iz lokalnega okolja, torej res sveža, ekološko pridelana, vsak dan so na voljo malice in zdravi napitki ter sladice. Obrat v prostor ni vstopil kot konkurenca, ampak kot dodana vrednost gostinski ponudbi v lokalni skupnosti. Že od začetka se je vedelo, da ne gre zgolj za gostinski obrat, ampak tudi za zaposlitveno priložnost invalidom v tako imenovani zaščitni zaposlitvi.

Gea je poseben model socialnega podjetništva, ki z zaposlenimi in s svojim poslanstvom skrbi za zdravje v skupnosti.

Sonja Bercko – Einsereich, direktorica Integre, kot ustanoviteljice centra in hkrati »duša« projekta je po dvomesečnem delovanju povedala: »Smiselno je, da se kapital v neki skupnosti prenaša in kroži med nami, da prispevamo, da celotna skupnost dobro živi. Zato smo kot dobavitelje vključili okoliške kmetije, kmetijsko zadrugo, cvetličarko, šiviljo, ne vem, še marsikoga najbrž. Kjer je v ponudbi vrzel, se ponuja nekemu nov posel. Kavarna ni samo prostor hrane in pijače, stremimo za tem, da imamo neoporečne sestavine. Treba je vedeti da ne bomo imeli coca cole, ker tega ne moremo podpirati, nimamo rogljičkov, ker jih ima odlične slaščičarna. Hrana je pripravljena sezonsko, trenutno tople juhe, mesni in vegeterijanski meni in solate. Poleti hladne juhe in kaj drugega. Zavedamo se, da smo ljudje na hrano emocionalno vezani in jim ne moremo odvzeti vsega. Lahko pa na primer beli sladkor zamenjamo z zdravim rjavim ali javorovim sirupom in kupujemo meso, kjer je poreklo sledljivo.«

Gospa Bercko Einsereich, se dogovarja z vsakim dobaviteljem posebej in išče skupni jezik, različni smo, pravi in z različnimi cilji. Kljub temu da delo v kavarni koordinirajo tudi drugi, želi biti čim bolj osebno prisotna. Pomagata ji v glavnem Suzana in Rok, poleg devetih zaposlenih invalidov delata dve študentki.

Ker je takšna ponudba vsekakor novost, na katero se moramo navaditi, je odziv najbrž nekoliko manjši. »Odziv je fajni, smo kar zadovoljni, tudi naša pričakovanja niso usmerjena v to, da moramo takoj dobit vse ali celo obogateti. Mi rastemo, mi smo veseli da preživimo da imajo naši invalidi plačo,« je povedala in še odgovorila na vprašanje: zakaj Šoštanj?

»Prej smo delovali v hotelu Razgoršek v Velenju, a nismo imeli možnosti, da naši gos-

Foto: Dejan Tonkli

tje tam pojejo, za ta prostor me je navdušila kolegica iz zaposlovanja, najprej smo se dogovarjali samo za del zadaj, tam kjer je kuhinja, zaradi preobremenitve lastnika pa smo potem pristopili k celostni ponudbi. Kuhinjo smo uredili že prej, to znamo, naučiti smo se morali še dela v strežbi in to smo sprejeli kot izziv. Do ustanovitve zavoda je prišlo, ker invalidi po rehabilitaciji niso imeli zaposlitvenih možnosti in taka rehabilitacija zame ni uspešna. V Gei sem prostovoljka, prav je da sem dala možnost plačila strokovnim delavcem. Pomembno je to, da damo tudi mladim priložnost, da dobijo reference, V našem programu so zaposleni invalidi, mladi se lahko vključijo v različnih segmentih, na primer socialni delavec, ki bi želel delati z neko ciljno skupino. Lahko se prijavi preko nas, mi imamo znanje, pomagamo, sistem ustvari delov-

no mesto, v tem času si pridobi reference in rezultate. Ampak to ni predmet tega trenutka - zaenkrat se o tem še samo pogovarjamo. Tudi z županom, ki je izkazal posluš do naše filozofije. Kot se pogovarjamo tudi o kulturni oživitvi prostora, sodelovanju z ostalimi gostinci in o projektu Labra, tako imenovanega lahkega branja, kjer gre za približanje branja katalogov, navodil, brošur, ki so napisana v nerazumljivem jeziku za nekatere skupine ljudi.«

Delovni čas kavarne je od 08.00 do 20.00, v kavarni se boste torej ob prijaznem osebju in zdravi hrani lahko družili tudi ob zanimivih dogodkih, na prireditvah in tudi tematskih večerjih, kot je bila v začetku februarja, zaradi podpore slepim, v popolni temi.

Miloka B. Komprij

V ŠOŠTANJU OBLAST PREVZEL PUST ŠOŠTANJSKI

Šoštanj je karnevalsko mesto z dolgoletno tradicijo. Letos je bil v Šoštanju že 65. pustni karneval, od l. 2006 pa je Šoštanj vključen tudi v Evropsko

zdrženje karnevalskih mest. V času pusta se mora župan odpovedati vodenju občine, saj v tem času vso odgovornost prevzame PUST.

Peter Klepetec je torej nekaj dni župan, Darko Menih to funkcijo opravlja kot vršilec dolžnosti. Pust je uvedel ukrepe in zahteval, da so vsi uslužbenci prisotni tudi na kulturni praznik. Župan Darko Menih je poudaril, da je Občina Šoštanj v dobri kondiciji in da želi, da takšno tudi dobi nazaj v sredo, ko mu pust vrne oblast.

Šoštanj že nekaj časa kaže pustno podobo. Na Trgu svobode je postavljena razstava, ki jo je pripravilo Turistično lepševalno društvo Šoštanj in prikazuje zgodovino šoštanjskega karnevala. Posebej sta predstavljena znana šoštanjska pustna lika Koš Šoštanjski in Tresimir. Prvi je povezan z delavci v Tovarni usnja Šoštanj, drugi z vasjo Družmirje. Vabljeni k ogledu razstave, ki bo postavljena do aprila letos. Celotna razstava je objavljena tudi v spodnjem dokumentu.

Zagotovo je bilo zabavno in šegavo tudi v Športni dvorani Šoštanj, kjer se je po karnevalu na Trgu bratov Mravljakov maškerada nadaljevala.

Tjaša Rehar

65 LET PUSTNEGA KRAVALA POD PUSTIM GRADOM

Tokratnega pustnega dogajanja pod Pustim gradom v Šoštanju se je na pustno soboto udeležilo več kot tisoč obiskovalcev iz vse Šaleške doline in drugod. Mednarodni karneval je na popoldanskem sprevedu od znamenite TEŠ-ve šestice do Trga bratov Mravljakov, kjer so obirali vse največje dosežke slovenske »kure«.

Ni manjkalo kritik plitke politike, beri-(ne) kulture in (Mea culpa) seciranja največje evropske energetske-okoljske znamenitosti, okrog katere se prah iz premogovnika in elektrarniških kotlov ne v Šaleški dolini, še manj pa v Ljubljanski kotlini še vedno ni polegel. Na karnevalsko FECC druženje so prispele skupine iz Makedonije (povedali so, da imajo le eno in edino ime Makedonci),

Srbije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, pa tudi nekaj nemško govorečih čuvarjev naše severne meje. Vedno dobrodošli in najlepši slovenski liki kurenti in koranti z Dravskega polja so tudi tokrat napolnili procesijo poleg izjemnih skupin, mask in potujočih skečev na mobilnih odrih, iz Ptuja, Vidma, Dobove, pa simbolična zasedba Pusta Mozirskega, močna motorizirana odprava iz Šaleka in gradu Ekenštajn, Lajš, najvišje živečih gozdnih mož na prek 1000 metrih visokem slemenu Šentvida nad Zavodnjami. Od Svetega Antona so kot zvesti prijatelji šoštanjskih Pustnikov privreli Skornčani, Florjančani, Lokovičani, Gaberčani ter oglarji s Pristave, pa potomci »potopljenih« Družmircev, Ravenčani izza Gutenbuchla in še mnogi drugi, ki kaj dajo nase, da se lahko špegajo pod Pustim gradom nad mestom pestre zgodovine in nekoč največje »Voschnaggove Leder fabrike«. A so bili ramo ob rami s kurenti, bosanskimi prikaznimi, modrimi parazoli iz Makedonije tudi tokrat najbolj prepoznani domači Koši Šoštanjski in Tresimirji, pustni liki iz književnih del, listin Muzeja usnjarstva na Slovenskem in skrbno beležene zgodovine Šoštanjčanov v etnografski Mayerjevi vili.

Turistično lepševalno društvo, občina in Pust Šoštanjski so letos pripravili že 65. karneval in tudi tokrat privabili številne

skupine – domače ter osem gostujočih iz tujine. Posebne pozornosti so bili deležni etnografski liki Koši šoštanjski z glasnim »ragljanjem« z ogromnimi lesenimi ragljami ter Tresimirji, ki so spomin na nekdanjo usnjarsko tradicijo v teh krajih. O njih so znana ustna izročila, povesti in legende. Ni odveč, da tokrat ponovno obudimo Radojeve ute meljene like.

TRESIMIR je bil knez. S svojim ljudstvom je naselil rodovitna polja v bližini današnjega Šoštanja. Zgradil je naselbino in skultiviral celoten kraj. Njemu v čast je njegovo ljudstvo po njem poimenovalo vas Tresimirje. Skozi stoletja se je ta vas preimenovala v Družmirje. Podoba Tresimirja je veličasten vojščak, s širokim klobukom, odet v kože in lesene coklje. V rokah nosi znamenito bojevniško palico. Pustni lik Tresimirja je obvezen spremljevalec Košev, saj oba skupaj predstavljata pomembne mejnike šoštanjske zgodovine.

KOŠ ŠOŠTANJSKI (od leta 1987 pustni lik) ponazarja prosti čas usnjarja. Pustna legenda namreč pravi, da je »fabrikant Vošnjak« svoje delavce dobro plačeval. Ob plačilnih dneh so si zato nadeli gosposke klobuke in odšli v gostilno. Ker so zasluženo plačilo čakale tudi njihove žene, so si zvečer optale na ramena koše in poiskale svoje utrujene može. Ko so jih odnašale domov, njihovega regljanja ni in ni bilo konec. Zatorej še danes lahko vidite v košu kakšno pletenko »ta močnega«. Babje regljanje pa spremlja sleherni karneval v Šoštanju in drugod.

Celotno povorko sta povezovala, obirala slovensko kuro in zbrano množico zabavala s hudomušnimi domislicami neuničljiva Peter Klepetec in Pixi Dixi, oba ravno prav »ajhana« za podžiganje pustno-karnevalske zgodbe ter tradicije najzlahtnejšega pustnega dogajanja v Šaleški dolini. Ob dokaj naklonjenemu vremenu pa kot oko in uho Lista Šoštanjskega nismo zaznali povečanega obiska in posamičnih mask, ki so v mnogih letih krasile sprevod, trška zijala in dajale avtohtoni pečat meščanov mesta svetlobe. A je dosežek Turistično lepševalnega društva Šoštanja neposredno povezan s svojimi člani, sokrajani ter skupinami iz domala vseh krajev in zaselkov občine. Kot nam je dejal eden izmed Košev, se pripravljajo telesno in duševno na zahtevne vloge, s katerimi se nekaj dni povsem poistovetijo in ragljajo ter ga cukajo križemkraž po zahodnem delu Šaleške doline. Žal ubožana elektrarna daje vse manj svetlobe prav prvopisanim štomarjem & domačinom, kaj šele bolniški stalež po prekrokanih praznikih. Ker pustnaki še niso uspeli pregnati zime, bo letos najbolj gvišno, da počakamo na koledarsko pomlad in svetlobo od »zgoraj«.

Jože Miklavc

Foto: Jože Miklavc, Aleksander Grudnik, arhiv Občine Šoštanj

SEM ČLOVEK, KI SE NE OBREMENJUJE Z DRUGIMI

DEJAN TAMŠE

Dejan Tamše se rad vrača v Šoštanj. Nenazadnje je tukaj rojstna hiša njegovega očeta, tu so še sorodniki Šana, Bajek in drugi, tu so prijatelji, tisti s katerimi je igral nogomet, rokomet, košarko, ribaril ali pa igral v godbi. Vile rojenice so ga obdarile z mnogimi darovi in mnoge darove pridno in v dobro sebe in drugih tudi izkorišča. Mogoče tudi zaradi življenjske filozofije, ki mu narekuje, da išče odgovore v sebi. Da privošči uspeh vsem, ker je sam za svojega moral marsikaj dati. In marsikaj in še več tudi dobil nazaj.

Včasih mislimo, da o vseh vemo vse. Pa ne vemo pravzaprav nič. O vas vem, da ste rojeni v Šoštanju, v družini, ki ji je glasba več kot blizu. Kakšni so spomini na otroštvo?

Ja, rojen sem v Slovenj Gradcu, mami Marički, kot jo poznajo v Šoštanju, doma s Tinjske gore nad Slovensko Bistrico in Branku Tamšetu, Šoštanjčanu. Najprej smo živeli v Šoštanju, skupaj s starima staršema Elizabeto (Liziko) in Silvom, dedijem. Šele kasneje smo se preselili v Velenje. Seveda pa je vso moje otroštvo povezano z Šoštanjem. Tu sem preživel najlepša leta.

Silvo Tamše, vaš dedek, je v šoštanjskem prostoru pustil sled iz več vidikov. Jih poznate?

O seveda. Za mene je bil zvezda. Ker je moj oče preminil zelo mlad, pri le 28. letih, je bil dedi Silvo eden od stebrov v naši družini. In jaz sem vsem mojim v Šoštanju dal svoja imena. Silvo je bil za mene Tati in tako so ga kasneje klicali kar vsi. Kakor tudi Dida (Lizika), Šana (teta Silvana) in Bajek (stric Marjan). Seveda vem, da je bil Tati učitelj v glasbeni šoli, ker sem kot zelo mali otrok bil nenehno tam, da mi je dal za sladoled ali kakšno drugo sladkarijo, potem me je takoj potisnil med bobnarje v pihalno godbo Zarja, me vzel zraven na godbene izlete in gostovanja v Čazmo, Spittal, Strass, Italijo. Bil je ugleden, spoštovan meščan, to sem spoznal šele kasneje, ko sem stvari bolj razumel. Živel je za glasbo, za pihalni orkester. Naredil tudi ogromno priredb in svojih skladb. Nekatere niso bile nikoli izvajane, smo jih pa našli v arhivu. To je sestrična Eva Stvarnik še bolj temeljito raziskovala. Najbolj se spomnim, ko je ob nedeljah rekel, da gremo v Zavodnje k Tonetu na kosilo. To so bile najboljše

palačinke, ki sem jih kadarkoli jedel. Tudi smučal sem v Zavodnjah, mami naju je z bratom velikokrat peljala smučat.

Ja, življenje je včasih kruto, tudi sama se bolj malo spominjam vašega očeta profesorja glasbe.

Atija Branka se bežno spomnim, bil sem star 6 let, ko je za vedno odšel. Toda spomnim se, kako smo z mamo hodili k Erženu, kjer je ob vikendih igral z ansambлом Unikati. Imel je svetlikajoče zelenkaste bobne. Spomnim se kot bi bilo včeraj. Tudi on je poučeval. Več instrumentov je igral. Spomnim se tudi, da me je vzel zraven v glasbeno v Mozirje in Gornji grad, kjer je takrat učil. Po pričevanjih so ga imeli vsi zelo radi.

Torej ste osnovno šolo obiskovali v Šoštanju?

Osnovno šolo sva oba z bratom (Branko) obiskovala v Šoštanju. Oba sva hodila na Biba Roeck. Od 1. do 8. razreda. Čeprav smo že stanovali v Velenju, je mami delala v Šoštanju, zato sva hodila v šolo tu. Šola je bila celodnevna. Velikokrat sva prespala pri Didi in Tatiju. Vse sem pravzaprav doživel tukaj.

S pravim žarom pripovedujete o tem.

Ponavljam, to so bila najlepša leta. Bil sem povsod, zanimal me je šport, vseskozi sem bil tabornik. Hodil na taborjenja v Ribno, Savudrijo, Zavodnje, Sleme. Bil sem na številnih tekmovanjih, izletih tabornikov v Cambridgeu v Veliki Britaniji in izletu tabornikov Jugoslavije v Beogradu. Treniral sem rokomet, nogomet, košarko, odbojko in bil čebelar in ribič. Skratka polno otroštvo.

Očitno vas skozi celo življenja zanima več stvari, ki jih sprejemate z radostjo?

Na Goricah sem preživel vso zimo, na Muntiju skupaj s prijatelji (Peter, Simon, Valter...) saniral skakalnico, kjer smo skakali. Na Pustem gradu sem bil vsak dan. Med bloki sem organiziral tekmovanja, olimpijade, uredil diplome, medalje, pokale, po katere sem šel z vlakom v Celje v Trimo. Skratka bil sem organizator že takrat. Pridno sem hodil tudi v glasbeno in h godbi.

Bil sem čisto nor na bobnarja Čarlija (Karli Pungartnik), ki je bil moj prvi učitelj in mentor. To kar je on počel s palčkami za bobne nisem nikoli nikjer videl. On jih je metal v zrak, medtem ko je igral, pa činele je znal sukati, imel je kup fint, ki sem se jih naučil

Foto: osebni arhiv

od njega. Imel je »fajfo« in bil zabaven. Velikokrat smo šli v Topolšico k sorodnikom. Damjan, Edi in ostali so bili doma »pri Zafršnikih.« To je bilo veselje. Pa k »Filiju«, Kati in Miletu. Skratka vsem sorodnikom naokoli.

Dida je takrat še delala v Topolšici. Večkrat sem bil pri njej v šivalnici. Pa tudi sicer vem, da mi je sešila vse, kar sem si izmislil, za nastope, za pusta, za k birmi, šivala je srajce, ki sem si jih jaz zamislil. Nekaj sem jih celo prodal kolegom... Skratka bila je zelo spretna.

K mami v Merx pa sem hodil pomagat zlagat v police, pa na sendvič sem prišel in si tako krajšal čas.

Kljub vsemu torej polno in čudovito otroštvo, ki pa se je spremenilo z odhodom na študij?

Že srednja šola me je zanesla v Velenje in počasi sem izgubljal stik s Šoštanjem. Novo okolje, novi prijatelji. Odločil sem se za gimnazijo, vendar so me predstavniki Rudarske šole, ki so čutili pomanjkanje dijakov štirinajst dni pred začetkom prepričali, kot še nekaj sošolcev, da sem se prepisal na rudarsko tehnično. Obljubili so dvojne štipendije, bone za malico in vse potrebščine za šolo. Jaz nisem bil iz premožne družine, povrhu še brez očeta in se mi je zdelo, da bo to super za »mamin proračun«. Priznam, žal mi je bilo že prvič, ko sem prišel na prakso. Toda nisem

popustil. Rekel sem si, sam si se spravil v to godljo, zdaj pa naredi. Izdelal sem vsa 4 leta, brez težav. Bil sem vzoren dijak, postal sem »štajger«, vendar se vmes vpisal še na srednjo glasbeno in končal oboje. Cenim rudarski poklic in ga spoštujem, toda to enostavno ni zame.

Pa študij?

Še en preobrat se je zgodil, ko sem se po srednjih šolah (Rudarski in glasbeni) na presenečenje vseh vpisal na Fakulteto za šport v Ljubljani. Naredil sem sprejemne izpite in naredil 1. letnik. Potem se je zgodil nov preobrat. V Ljubljani me je srečal moj bivši profesor tolkal Darko Gorenc in mi ponudil mesto v Slovenski filharmoniji. Bil sem zelo počaščen, dobil sem zelo odgovorno službo (honorarno sicer) toda redno. Pustil sem šport in se vrnil h glasbi. Mislim tudi, da bom med prvo generacijo, ki ji bo uspelo diplomirati v Velenju. Vendar do realizacije Akademije v Velenju ni nikoli prišlo, zato sem šel na Akademijo za glasbo precej pozno. Ker je bila moja žena v 3. letniku že noseča, sem zaprosil Akademijo, če lahko 3. in 4. letnik delam skupaj. Zavaljo mojih referenc in uspehov so mi šli na roko, tako da sem v tretjem letniku opravil vse izpite še za 4. letnik in diplomiral iz tolkal.

Ves čas torej več področij ustvarjanja. Poznamo vas tudi iz medijev.

Vmes sem bil tudi aktiven glasbenik v več sestavih. Bil sem med jazz sceno v Velenju z Juretom Puklom, Robijem Jukičem, Jožijem Šalejom, Sašo Lušičem in Borisom Holeškom. Potem smo ustanovili bend Funk You, imeli kar nekaj let uspešnih koncertov, igral sem v bendu 6pack Čukurja. Skratka ni bilo dolgčas.

Ja, ne smem pozabiti na medije. Ti so me vselej privlačili. Začel sem na Radiu Velenje, potem na VTV televiziji, bil 20 let dopisnik Ekipe in VALa 202, bil dopisnik TV Slovenije za šport. Še vedno aktivno sodelujem pri organizaciji izbora športnikov leta Velenja in drugih športnih prireditvev.

Se je SToP začel že takrat?

Največ časa sem seveda posvetil SToP-u, slovenskemu tolkalnemu projektu, ki prihodnje leto praznuje 20 let obstoja in delovanja.

Kako združujete zasebne ambicije s »službenimi«?

Načrtno. Potrebno se je organizirati. Glasbena šola je vse življenje popoldne, zato je dopoldne čas za druge stvari, pa tudi ob vikendih. Vse se da, če se lepo uskladimo in če vem stvari pravi čas. Družina, glasba, šport in ostale aktivnosti!

Pa se vrtniva k projektu SToP. Ko sem imela intervju z Davorjem Plambergerjem, mi je razkril nekatere podrobnosti o nastanku skupine, vendar ima vsak svoj vidik. Kakšen je vaš?

Plambi (Davor Plamberger) je med ustanovnimi člani, je tudi najstarejši in je bil dolga leta tudi predsednik. Jaz ga na nastopih predstavim kar, da je on naš »blok 6«, kar zmeraj izvabi smeh na usta ljudi. Zgodba je zanimiva in neverjetno je, da smo praktično v začetni zasedbi že od začetka. Dodali smo le dva člana. Najprej Damirja Korošca, potem še Marino Golja. Skratka razumemo se, delamo sto stvari, je pa res, da je vsak za nekaj v StoPu.

Ste nekako tudi glas sestava; kaj pa izbira komadov, ki jih preigravate?

Tu si razdelimo področja. Jaz sestavljam bolj zabavne, popularne programe, Franci bolj sodobne – klasične, ostali pa kakor kdo. Tomaž denimo zadnje čase ustvarja kar svojo, avtorsko glasbo in odlično mu uspeva. Glas sem velikokrat jaz, so pa tudi drugi, Frene in Tomaž sta tudi spretna retorika.

Kje se dobivate na vajah in kolikokrat?

Kadar gre za nov program, se dobivamo pogosto, enkrat na teden, po navadi ob petkih dopoldne v Velenju. Kadar gre za star program imamo dovolj eno vajo.

Kam vas bo letos ponesla pot?

Letos gremo v Valencijo v Španijo. Julija je tam 8 dnevni festival z delavnicami. Pride preko 100 otrok in mladine. Mi bomo tam kakšne 4 dni. Imamo en koncert in tri predavanja. Morali bi še v Belgijo, pa smo prestavili za eno leto. Pa seveda cel kup nastopov doma. Sam grem še na Poljsko v Gdansk, kjer bom v žiriji in imel eno krajše predavanje za mlade tolkalce.

Lani smo vas konec leta doživljali tudi na šoštanjskem odru, upam si trditi, da vas je publika dobro sprejela.

Ja, tudi jaz mislim tako. Doma je zmeraj težko nastopati, je pa po drugi strani tudi prijetno. Publika nas je toplo pozdravila. Sproščen program je bil ravno pravšnji za december.

Kakšna publika pride na vaše koncerte?

Zelo različno. Na matineeje pridejo družine. Na primer vsako leto, 8. februarja, jo naredimo v slovenski filharmoniji in dvakrat zapored napolnimo dvorano z otroki in starši. Na abonmaje hodi starejša publika, večša koncertov, na ostale pa kakor kdo. Veliko igramo tudi za podjetja. To so pa šov nastopi.

Ste tudi vodja in direktor BUMFESTA. Prosim za malo predstavitev.

BUMfest je v letu 2016 praznoval svojo 10. obletnico. Festival se je »rodil« leta 2007 v Žalcu in tam »živi« še danes. Za nami je že 12 festivalov, preko 15000 obiskovalcev in glasbenikov iz 22-ih držav. Gre za prav poseben festival, ki je povezan s tolkali in tolkalno glasbo. Ljudje si niti ne morejo predstavljati, kaj vse so glasbeniki zmožni pričarati z bogato in neskončno družino tolkal. Pred dvema letoma ga je obiskal tudi predsednik republike Borut Pahor, ki je bil častni pokrovitelj festivala, z nami sta bila ambasadorja festivala, Blaž Švab in Boštjan Romih. Skratka festival je ukoreninjen.

Skozi vsa leta obstoja festivala so njegovo vrednost spoznali tudi obiskovalci, ki se množično vračajo – pa ne samo iz bližnje okolice, temveč iz vse Slovenije. Obiskujejo nas tudi tujci, ki živijo v Sloveniji. Odzivi so pozitivni, prisotnost medijev velika, raznolikost koncertov pa pisana, tako da na svoj račun pride širok spekter poslušalcev.

Od kot ideja? Saj je vaša, kajne?

Moja, ja. Kar tako se je porodila. Ker smo StoPovci veliko časa naokoli, pač vidimo veliko stvari. Jaz sem leta 2006 to predlagal takratni direktorici Zavoda za kulturo, šport in turizem in mi je verjela na besedo, oz. v projekt. Zdaj pa je seveda stvar tako daleč, da samo še skrbimo za vsebino.

type2 je skladba pisana za pisalni stroj in godalni orkester. Jaz uporabljam pisalni stroj last dedija - Silva Tamšeta :)

Foto: osebni arhiv

Že dvanajstič zapored v Žalcu?

Tako je, brez prestanka, brez premora, v isti zasedbi in z istimi problemi.

Kakšni so bili začetki, kar se vsebin tiče?

Hja, težki. To pa zaradi tega, ker smo si naredili kar petdnevni festival. In to brez izkušenj, brez denarja, praktično brez vsega. Imeli pa smo izjemno voljo. Moja dva stalna kolega Tomaž Lojen in Damir Korošec sta z mano v dobrem in slabem že od prvega BUMfesta. Toda rasli smo in se učili. Zdaj nas ne more presenetiti nič več. Festival je velik, odrasel in uspešen. Ne samo v slovenskem merilu!

Kdo so torej člani »ansambla«, ki organizira BUMfest?

Prej omenjena sta stalna člana. Potem so tukaj predstavniki ZKŠT Žalec, ki največ naredijo pred festivalom. Z njimi soorganiziramo ta festival od prvega dne. Potem, ko je festival dejansko v teku, je na delu moja ekipa in številni prostovoljci, dijaki tolkal, bivši naši učenci, skratka vsi, ki imajo lepe spomine na BUMfest.

Živite v Žalcu? Z družino?

Na Polzeli. V Žalcu sem v službi v Glasbeni šoli Žalec in otroka obiskujeta tukaj Waldorfsko šolo. Pa tudi žena ima svoj kozmetični salon z 20. letno tradicijo v Žalcu. Skratka tukaj nekje se gibljemo. Tudi v Velenju sem dosti, v Šoštanjju pa manj. Premalo. Žal.

Ti Žalec predstavlja prostor, kjer rad živiš in ustvarjaš?

Ja. Mi. Imam posluh za okolico in okolica ima posluh zame. Z županom Jankom Kosom se dobro ujameva. Že zdavnaj je spoznal, da je tudi naš festival zelo pomemben za mesto in okolico. Smo edinstveni in unikatni. Takega v Sloveniji ni. Kot tudi ni fontane, npr. Po drugi strani pa me tudi ostala, neglasbena publika pozna z drugih plati. Z organizacijskih. Sam imam namreč dejavnost organizacije dogodkov na ključ. To je moja močna stran.

Kam bi šli, če bi imeli možnost izbire odnesti vse dobre stvari s sabo, slabe pa pustiti?

Hm, moram priznati, da se v Sloveniji dobro počutimo. Pred približno petimi leti smo imeli na mizi konkretno pogodbo za odhod v Dubaj. Žena je dobila nekaj res

močnih ponudb za službo in več kot en mesec smo tuhtali kako in kaj. Iskala sva šolo za otroka, potem sem tudi sam iskal varianto zaposlitve. Skratka prečesali smo vse in se pozanimali o vsem, vendar je pretehtalo dejstvo, da ne gremo zaradi otrok. Naj odraščata v Sloveniji. Čeprav je bila finančno ponudba takšna, da bi praktično lahko delala le žena Urška. Še zdaj pride tu in tam oz. vsak teden ponudba zanjo, vendar o tem ne razmišljamo več.

Vaš brat Branko je uspešen trener in seveda športnik. Kako pa vi, poleg že vsega naštetega, seveda?

Hja, vse moje športne podvige sem že opisal zgoraj. Seveda sem dal veliko skozi, toda tako strokovno, študijsko in načrtno kot je to delal in še dela Branko, pač ne. Mene je zanimalo 100 stvari in 99 sem se jih lotil. Branka že od malih nog zanima le rokomet in dela le to. In to dela odlično, taktično, študijsko. Tako je prav. Zato je že pri 35. letih nanizal takšne trenerske uspehe, kot jih nekdo v celem življenju ne. Na srečo sem še vedno v stiku s športom, z rokometom še posebej. Ne več kot novinar, pač pa kot zunanji član RK Celje Pivovarna Laško. Med drugim sem bil zadolžen za izvedbo njihovega slavnostnega tridnevnega slavja, 70-letnice kluba. Sam sem aktiven rekreativno. Rad smučam, tečem in igram košarko.

Kakšen je vaš življenjski nazor?

Sem tip človeka, ki se ne obremenjuje z drugimi. Ki mu marsikatera stvar sploh ne pride do živnega. Raje se ukvarjam sam s sabo, kot z drugimi. Nisem tipičen Slovenec. Če gre kolegu, sosedu, znancu dobro, mu to privoščim. In to vedo. Če je za to trdo delal ali pa če se je le znašel v življenju. Ni pomembno. Vsak ima neko priložnost v življenju in če se ti zvezde malce poklopijo, se da marsikaj. Veste, tudi sam sem v Šoštanjju pred Merxom za dan mrtvih prodajal nageljne, ki mi jih je uredila mama nekje iz Dalmacije. Ali pa od vrat do vrat v Velenju prodajal Rotovnikove copate, pakirane po tri. Vrtel glasbo vsak vikend. Nismo imeli veliko, zato sem se moral vselej znajti. In s tem sem si nabiral izkušnje, ki so mi prišle prav. Zdaj mi nihče ne more očitati, češ, tebi je lahko, ti si vse dobil. Jaz sem se moral vse življenje boriti. Tako kot Branko. In lahko ponosno rečem, da nama je obema uspelo.

Misel, ki vas dvigne?

Največje zadovoljstvo in srečo vedno doživimo tam, kjer to najmanj pričakujemo! Hvala za pogovor in dobro energijo, ki sem jo lahko delila z vami.

Prejemniki nagrade Prešernovega sklada 2014.

Foto: osebni arhiv

KLEPETI POD PUSTIM GRADOM

Na zadnji novembrski dan je na prireditvi Klepeti pod Pustim gradom gostoval Marjan Kristan. Rojen Šoštanjčan, kot pravi sam zase, je občinstvu v približno eni uri povedal marsikatero zanimivo in pa navsezadnje tudi koristno informacijo.

Že od mladih nog so ga zanimale razne aktivnosti, pa najsi bo to branje knjig, igranje na Pustem gradu, obiskovanje tabornikov in še kaj bi se našlo. Sam pravi, da je bil Pusti grad igrišče mnogim šoštanjskim otrokom med njimi tudi njemu. Vseskozi pa je največ pozornosti posvečal športu, predvsem košarki. S košarko se je tako ukvarjal domala celo življenje, sedaj pa pravi, da že nekaj let samo še nekajkrat mesečno na bolj rekreativen način. Košarko je začel igrati že v osnovni šoli. Vendar mu treningi košarke pod vodstvom Mirogoja Jarnoviča in kasneje Matjaža Natka v tistih letih niso bili dovolj, zato je igral tudi rokomet in dolge ure prebil pod svojim košem, na domačem igrišču. Tam je s prijatelji igral v nedogled, kar je samo še izpopolnilo njegovo športno znanje. Rokomet je zelo dobro igral tudi med služenjem vojaškega roka in še nekaj časa po prihodu iz vojske. Kasneje so igrali košarko na novozgrajenem rokometnem igrišču ob železnici v Šoštanju in v telovadnici TVD Partizan ter kasneje telovadnici OŠ Biba Röck. Košarkarski klub Elektra Šoštanj je v tistem času nastopal v prvi slovenski ligi in bil zelo uspešen. Pred treningi,

Foto: arhiv MUS

ki jih je redno in vestno obiskoval je večkrat s soigralci izvajal tudi t.i. suhe treninge v obliki gimnastike, atletike in podobnih dejavnostih. Večkrat poudarja, da za uspešnega športnika ni dovolj samo talent, ampak tudi fizična pripravljenost. Takšen sistem je tudi sam uporabljal pri prenašanju košarkarskega in ostalega znanja na člane svojih moštev. Po končani osnovni šoli je šolanje nadaljeval na Srednji kovinarski šoli. Po zaposlitvi v Gorenju je vzporedno z delom opravil tudi delovodsko šolo. Vseskozi pa si je želel opravljati poklic učitelja telovadbe. Tako je opravil sprejemne izpite in se vpisal na Fakulteto za šport. Ko je tam diplomiral, se je nato zaposlil

na Osnovni šoli Veljka Vlahoviča v Velenju, ki se danes imenuje OŠ Livada. Tam je začel s treningi košarke in uspehi so bili kmalu vidni. Z učenci se je večkrat uvrstil v sam državni vrh šolske košarke in leta 1998 osvojil naslov v Šolski košarkarski ligi (ŠKL). Mlajše je vedno navduševal za košarko in veliko jih je nato po končani osnovni šoli nadaljevalo z igranjem v klubih. V KK Elektra Šoštanj je deloval nekaj časa tudi kot član strokovnega sveta. Košarka je pač šport, ki je zaznamoval večji del njegovega življenja in vedno rad pove kakšno anekdoto iz tega obdobja, ki jih zagotovo ni bilo malo.

Jernej Hozjan

PUSTNO – VALENTINOVA DELAVNICA V BELIH VODAH

Pust je čas, ko lahko pozabimo na vsakodnevno rutino in se sprostimo, maskiramo in se udeležimo pustnih sprevodov. Letos se je takoj po pustu pridružilo še Valentinovo; praznik svetega Valentina se praznuje 14. februarja in je tradicionalni dan, ko si v nekatere kulturah zaljubljenici izkazujejo ljubezen. Vendar dandanes valentinovo ni le praznik zaljubljencev, ampak tudi prijateljev in vseh, ki se imamo radi.

Zato so se otroci v petek, 9.2.2018, ob 17. uri, zbrali in ustvarjali pod mentorstvom Julije, Petre in Polone v valentinovem duhu in si ustvarili svečnik okrašen s srčki, zase in za svojo družino, ki ga bodo lahko uporabili ob valentinovem kosilu ali večerji.

Delavnica se je nadaljevala z izdelavo pustne maske. Tokrat so si izdelali skupinsko masko. Najprej je bilo potrebno zakriti obraz, nato smo izdelali trak s perjem za na glavo. Iz »belih žaklov« za pšenico oziroma koruzo smo izdelali obleko, dodali pas iz jute in si okrasili ramena s pisanimi

trakovi. Naenkrat je dvorano v Belih Vodah napolnilo 21 indijancev in indijank, ki so se sladkali s sladkimi miškami in flancati.

Otroci so nadaljevali z izdelavo valentinove dekoracije za okrasitev dvorane, ki jo je bilo potrebno pripraviti za občni zbor društva.

Tako so nastale pisane verige srčkov, ki smo jih nato obesili po dvorani.

Pustno – valentinovo ustvarjanje se je prehitro končalo, saj so nam na vrata že potrkali starši.

Društvo Vulkan

Foto: arhiv društva

TRALALA, HOPSASA PUSTNE SMO ŠEME...

Čeprav pravijo, da pust s svojo norčavostjo in glasnostjo odganja zimo, je bilo videti, da se je letos zima

s pustom šele začela. Pa nič zato. Pustovanje v vrtcu je bilo kljub vsemu veselo, pisano in norčavo.

Ob slikah tradicionalnih slovenskih maškar smo se pogovarjali o pustu kot običaju in povabili na obisk Koše šoštanjske, Tresimirje in Gozdnega moža, ki so nam prikazali tradicijo našega kraja.

Starejši otroci so izdelali različne maske, lepili verige in z njimi okrasili naš vrtec. Najmlajši so barvali pustna očala, si izdelali klobuke in se z njimi igrali ter šemili. Radovedno, pa vendar malo s strahom so opazovali vzgojiteljico, ko se je pred njimi oblačila v klovna.

Vendar je strah kmalu minil, otroci so se sprostili, se preoblačili v različne kostume in se igrali maškare. Pogovarjali so se v koga se bodo našemili in komaj čakali pustni torek. Na ta dan je bilo v vrtcu čisto drugače. Namesto otrok so starši v vrtec pripeljali princeske, čebelice, pikapolonice, spider-mane, gasilce, rdeče kapice, indijance in druge maškare. Pripravili smo si pustno rajanje in se veselili. Vse je bilo pisano, veselo, glasno in norčavo.

Zime nismo pregnali, otroci pa se bodo lahko še nekaj časa igrali na snegu.

Foto: arhiv Vrtca Šoštanj

Damjana Sečki

JAZ GASILEC SEM »TA PRAV«.

Foto: arhiv Vrtca Šoštanj

Otroci iz enote Urška so v petek, 2.2.2018, s kratkim programom popestrili Zbor mladih gasilcev iz Topolšice. Otroci so mladim gasilec zapeli pesmico, deklamirali in zaigrali prizor Malo drugačen rojstni dan. Občinstvo, med katerim ni manjkalo staršev nastopajočih otrok, jih je nagradilo z bučnim aplavzom. Otroci pa so se najbolj razveselili gasilskega sendviča in soka. In ponovno se je izkazalo, da smo vsi bogatejši, kadar sodelujemo.

Lea Kuzman

PREDSTAVITEV PRAVILNE NEGE MESTNIH DREVES

Občina Šoštanj je v ponedeljek, 19. 2. 2018, organizirala zanimivo in poučno predstavitev, ki je vključevala predavanje in praktični prikaz pravilnega obrezovanja mestnih dreves. Gostili smo strokovnjake s področja arboristike, mag. Natašo Dolejši ter Vilka in Anžeta Rifla. Zaščititi želimo vegetacijo in še posebej poskrbeti za dragocena odrasla mestna drevesa ter preprečiti njihovo propadanje in obglavljanje, ki se je razširilo v zadnjem času.

Dogodek je odlično uspel.

Predstavitve so se udeležili predstavniki praktično vseh vzdrževalcev drevja v Šaleški dolini, uslužbenci Mestne občine Velenje, ki bodo za pravilno nego dreves poskrbeli na območju svoje občine in tudi medijske hiše, ki bodo dogodek kot prim-

er dobre prakse predstavile širši javnosti. Izbrani koncesionar bo pri negi dreves v Šoštanju pridobljeno znanje moral upoštevati. Obglavljanje dreves torej ne bo več dovoljeno.

Načrtujemo tudi delovanje strokovne komisije v sestavi koncesionarja, predstavnika občine in arborista, ki se bo sestajala na terenu in s pomočjo strokovnjaka ocenila, kako in koliko je potrebno obrezati posamezno drevo. Mestno drevje namreč propada tudi zaradi nestrokovnega obrezovanja in postaja zaradi tega nevarno, meščani pa posledično izgubljam dragoceno senco in kvaliteta bivanja se v urbanih predelih znižuje.

Več na spletnih straneh Občine Šoštanj.

Verona Hajnrihar, krajinska arhitektka
Občina Šoštanj

Cerkev

BOGOSLUŽNA OZNANILA

Sv. maše na 2. postno nedeljo, 25. februarja 2018:

Šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 (skupni krst) uri.
Šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 10. uri.

Sv. maše na 3. postno nedeljo, 4. marca 2018:

Šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.
Topolšica ob 10. uri.

Sv. maše na 4. postno nedeljo, 11. marca 2018:

Šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 18. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 10. uri.

Sv. maše na tiho – papeško nedeljo, 18. marca 2018:

Šoštanjnska župnijska cerkev ob 7., 8.30 (skupni krst) in 15. (Vera in Luč) uri.
Šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 (družinska) in 18. uri. | Bele Vode ob 8.30 uri.
Zavodnje ob 10. uri.
Topolšica ob 10. uri.

Sv. maše na praznik sv. Jožefa, v ponedeljek, 19. marca 2018:

Šoštanjnska župnijska cerkev ob 8.30 uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.
Šoštanjnska mestna cerkev ob 18. uri.

Sv. maše na cvetno nedeljo, 25. marca 2018:

Šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. in 8.30 uri.
Šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 uri in 19. uri.
Bele Vode ob 8.30 uri. | Zavodnje ob 10. uri.
Gaberke ob 10. uri. | Topolšica ob 11.30 uri.
Pri vseh sv. mašah bo blagoslov zelenja.

Sv. maše na veliki četrtek – dan Jezusove zadnje večerje, 29. marca 2018:

Šoštanjnska župnijska cerkev ob 20. uri.
Bele Vode ob 18. uri. | Zavodnje ob 18. uri.

Obredi velikega petka – dan Jezusovega trpljenja in smrti, 30. marca 2018:

Šoštanjnska mestna cerkev ob 15. uri (križev pot). | Šoštanjnska župnijska cerkev ob 20. uri.
Bele Vode ob 18. uri. | Zavodnje ob 18. uri.

Velika sobota, 31. marca 2018:

Blagoslov ognja:
Šoštanjnska župnijska cerkev ob 7. uri.
Bele Vode ob 8. uri. | Zavodnje ob 8. uri.

Blagoslovi velikonočnih jedil:

Šoštanjnska župnijska cerkev od 10. do 16. ure vsako polno uro.
Šoštanjnska mestna cerkev ob 10. in ob 15. uri.
Bele Vode ob 13. uri in 18. uri.
Zavodnje ob 14. uri in 18. uri.
Gaberke ob 16. uri.
Topolšica ob 17. uri.
Velikonočna vigilija:
Šoštanjnska župnijska cerkev ob 20. uri.
Bele Vode ob 18. uri.
Zavodnje ob 18. uri.

Sv. maše na veliko noč, 1. aprila 2018:

Šoštanjnska župnijska cerkev ob 5.30, ob 6.15 vstajenjska procesija s sv. mašo ob 7. uri; ob 8.30 uri.
Šoštanjnska mestna cerkev ob 11.15 in 19. uri.
Bele Vode ob 8. uri z vstajenjsko procesijo.
Zavodnje ob 10. uri z vstajenjsko procesijo.
Gaberke ob 11.30 uri.
Topolšica ob 10. uri.

Sv. maše v domu Zimezelen: 27. februar ter 13. in 27. marec ob 19. uri.

Tečaj za zaročence bo v Mihaelovem domu v Šoštanju v soboto, 24. februarja 2018 in v soboto, 3. marca 2018 – obakrat ob 15. uri.

NOVA PREMOGOVNIŠKA PROGA

Umetniki ustvarjajo pod zemljo V Muzeju premogovništva Slovenije ne skrbijo samo za materialno dediščino okolja, ampak tudi za duhoven in trajen zapis ljudi in prostora, v katerem je rudnik eden izmed pomembnih dejavnikov. Tudi 160 m v zemlji lahko, ali pa predvsem tam, nastaja poezija, kar je dokazal nekoč že Aškerc, ki je ustvarjal v rudniku, dokazuje pa tudi projekt Stojana Špegla, sicer vodja muzeja, Umetniki na delu v podzemlju.

»Ideja je zorela že nekaj časa,« je povedal na odprtju Poetične proge, ki jo je 10. februarja »pognal« s petimi ustvarjalci: Ivanom Dobnikom, Petrom Rezmanom, Dejanom Kobanom, Glorijano Veber ter Tatjano Pregl Kobe. Vsi naštetni so bili v preteklosti povabljeni v rudnik in tam naredili dva »šihita«. Seveda niso kopali po rovih, ampak po globinah svoje duše. Del tega, kar je bilo zapisanega na starem pisalnem stroju, je zdaj lepo urejenega na tablah, skupaj s fotografijo in podpisom av-

torja. Poetična proga, nekaj edinstvenega v slovenskem prostoru, se bo v prihodnje nadaljevala po predvideni dinamiki, en ustvarjalec iz domačega okolja in drugi iz širšega slovenskega prostora. Tudi sam avtor projekta in pesnik bo zagotovo stopil na to pot, zaenkrat pa mesto prepušča drugim. Dela, ki so zapisana na tablah, bodo zvezana v knjigo. Projekt teče ob medijski podpori na različnih socialnih omrežjih.

Na odprtju je zbrane nagovoril še Peter Rezman, ki je ustvarjal med prvimi in v zavedanju, da je del svoje delovne dobe preživel v teh prostorih. Pojasnil je, da je pristop k ustvarjanju pod zemljo nekaj drugega kot zunaj. Sam se v več svojih delih ukvarja s tematiko rudnika in tega okolja, zato je njegov pogled na to temo še posebej poglobljen. Tudi Ivan Dobnik je subtilno in utemeljeno spregovoril o občutkih, ki so ga nagovarjali pri pesniškem zapisu Orfej. Sodelovanje v projektu je z navdušenjem sprejel in bo hkrati skrbel za objavo poezije v reviji Poetikon, katere urednik je.

Za zvočni dodatek odprtja je z gongom poskrbela Špela L. Cvetko, sledile so predstavitve pesniških zbirk Sončnica, izdanih pri Hiši poezije, avtorjev Nataše Velikonja, Katje Gorečan, Nežke Štruc, Tatjane P. Hohler in Stojana Špegla. Zbrani so si z zanimanjem ogledali tudi sam prostor bivšega črpališča, lepo urejenega za take in podobne dogodke.

Foto: Milojka B. Kompnej

Milojka B. Kompnej

KULTURNI PRAZNIK V GABERKAH

Kulturnica Gaberke je 8. februarja v dvorani PGD Gaberke pripravila program ob kulturnem prazniku. Organizacijo programa je tudi letos prevzela Martina Plaznik, ki ji je s pomočjo otrok in članov Kulturnice uspelo pripraviti in izvesti odličen program.

Prireditev so s državno himno otvorile ljudske pevke Gaberški cvet. Rdeča nit tokratne predstav je bilo življenje in delo Ivana Cankarja, katerega letos obeležujemo 100. obletnico smrti. Na odru so otroci odigrali odlomke iz nekaterih njegovih najbolj znanih črtic. Enajsta šola pod mostom, Skodelica kave in Pehar suhih hrušk so bile tako pristrčno odigrane, da so se marsikomu utrnile solze, marsikdo pa je podoživel spomin na kakšen dogodek, ko je storil krivico nekemu, ki mu je sicer zelo pri srcu. Preselili smo se v čas, ko še ni bilo sodobne

Kulturni dan Gaberke 2018

Foto: A. Grudnik

tehnologije in so se otroci igrali igre, ki so danes skoraj že pozabljene in so bili otroci večkrat lačni kot siti. Program sta povezovali Lavra Videčnik in Maja Dobnik. V vlogi Cankarjeve matere se je odlično znašla Polonca Dobnik. Cankar mammo v svojih delih pred-

stavlja kot neskončno požrtvovalno žensko, lahko rečemo, da ji je postavil pravi literarni spomenik. Glasbene točke so pripravile še flavtistki Ajda Dobnik in Anja Reberšak ter citrarka Urška Grudnik. Tone Petrovčič je izvedel recital iz literarne zbirke ljudskih

piscev zgornje Savinjske doline z naslovom Slap. Marko Jevšenak je bral spremno besedilo Cankarjevih zgodb. Za zaključek je Ula Berložnik na odru odplesala še svojo plesno točko.

A. Grudnik

PRAZNOVANJE SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA V ZAVODNJAH

Kulturno društvo Ivan Napotnik Zavodnje je v nedeljo, 4.2.2018, ob 11. uri, v dvorani krajanov Zavodnje priredila proslavo v počastitev spomina na našega največjega slovenskega pesnika Francea Prešerna.

Zahvaljujemo se vsem nastopajočim, oktetom iz Zavodnj, Ivanu Knezu s citrami, Patriciji Venti in Klari Videmšek ter ansamblu trio UNI. Po proslavi se je predsednik KUD Zavodnje g. Bernard Roglšek zahvalil vsem nastopajočim in obiskovalcem.

Mateja Kavšak

Foto: Darko Vučina

DIGITALNA UMETNOST

Katja Kočever

Slovenski kulturni praznik so obeležili tudi v Mestni kavarni Šoštanj. Mlada ustvarjalka Kaja Kočever iz Šoštanja je svoje številne ilustracije, kar 30 jih je na ogled, predstavila na svoji prvi samostojni razstavi.

Marsikdo se je prvič srečal z digitalno umetnostjo, ki jo je Kaja na otvoritvi razstave tudi predstavila. V živo je prikazala, kako njena dela nastajajo in kakšno opremo potrebuje zato. Da je bilo še bolj zanimivo so se lahko preizkusili tudi gostje. Najbrž je marsikdo spoznal, da ni tako enostavno in da ima mlada avtorica ne samo znanje, ki ga je pridobila na srednji računalniški šoli, ampak že izdelan umetniški izraz, ki ga ni pokazala prvič. Kaja, rojena leta 1997, je že pri 14-tih letih ilustrirala knjigo pravljic-pobarvank Moj odpad je zaklad, avtorice Katje Kočever. Tej ilustraciji je sledila druga, Kaja pa rada nariše tudi kaj po naročilu, vabila, darila in podobno. Tudi njena maturitetna naloga je poleg računalniškega znanja, od celotne postavitve in oblikovanja ter priprave za tisk, zajemala tudi ilustracije. Očitno je, da je ustvarjalnost doma v tej družini, saj je bila tudi Kajina oma slikarka, Kaja pa se posveča digitalni umetnosti, ki je njeni generaciji tudi najbolj blizu. Glede na viden napredek in razvoj smo prepričani, da bomo še večkrat videli kakšen njen izdelek.

Pogovor z njo je vodil Slobodan Mrkonjič, dogodek pa je pospremlilo primerno kulturno vzdušje. Vabljeni k ogledu, gotovo boste prijetno presenečeni.

Milojka B. Komprej

Foto: osebni arhiv

19. MENIHOV MEMORIAL – MEDNARODNI TURNIR V NAMIZNEM TENISU

Namiznoteniški klub SPIN Šoštanj je v soboto, 3. februarja 2018, v OŠ Topolšica, organiziral že 19. Menihov memorial – turnir v namiznem tenisu z mednarodno udeležbo.

Svečano otvoritev namiznoteniškega turnirja je opravil župan občine Šoštanj, Darko Menih. V nadaljevanju je navzoče je pozdravila Majda Menih, žena pokojnega Bogdana Meniha, prisostvovali so tudi ožji sorodniki družine Menih. Turnir sta za zeleno mizo, pod nadzorom trenerja Toneta Leberja, otvorila vnuka Majde Menih, Jošt in Bogdan.

To je bil ganljiv spomin na priljubljenega po-

kojnega župana, ki v Šoštanju ne bo nikoli pozabljen.

Na turnir se je prijavilo 73 igralcev iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske. Kot se v mesecu februarju spodobi, je na ta dan zapadlo nekaj snega. Le-ta je preprečil prihod že prijavljenih igralcev iz Italije.

Udeleženci so se pomerili v enajstih starostnih kategorijah, posamezno in v dvojicah. Navzoči so spremljali vrhunske tekme namiznoteniških igralcev, ki so se borili za zelenimi mizami. Ob zaključku turnirja so najboljši prejeli pokale in medalje, naključno žrebani tekmovalci pa priložnostna darila. Predsednica kluba Mirjana Ramšak se je po

končanem turnirju zahvalila vsem navzočim za udeležbo in jih povabila v Topolšico prihodnje leto na jubilejni 20. Menihov memorial.

NTK Spin Šoštanj se zahvaljuje vsem sponzorjem, ki so omogočili izvedbo turnirja: Občina Šoštanj, Gorenje d.d., Osnovna šola KDK Šoštanj, Podružnica Topolšica, Krajevna skupnost Topolšica, Kmetijska zadruga Šaleška Dolina, z.o.o., Exsellent & Co., GP Fajdiga, ILAN transport, vodji tekmovanja Franciju Bartolu in vsem članom NTK Spin Šoštanj, ki so s svojim delom sodelovali pri izvedbi turnirja.

NTK Spin Šoštanj

Foto: arhiv

SMUČARSKI SKOKI V SKORNEM

Končno nam je letošnja zima postregla s snegom, ki smo ga že vsi nestrno čakali. V Skornem smo takoj izkoristili sneg in priložnost, da se spet družimo na našem športnem igrišču.

Tako je Športna sekcija Turističnega društva Skorno minulo nedeljo organizirala tekmo v smučarskih skokih z alpskimi smučmi. Tekmovalci so lahko preizkusili dve skakalnici. Izkušeni so se pomerili na skakalnici K-16, mlajšim pa je izziv predstavljala skakalnica K-8. Več kot 30 tekmovalcev razporejenih v več kategorijah je uživalo v skokih in prijetnem vzdušju. Ker je prireditev potekala ravno na pustno nedeljo, so se tekmovalci pomerili tudi v posebni kategoriji »najatraktivnejši skok v maskah«, ki je med gledalci in tekmovalci poskrbel za poseben val navdušenja. Prireditve sta se udeležila tudi župan Občine Šoštanj g. Darko Menih in predsednik KS

Foto: arhiv

Skorno-Florjan g. Matic Mežnar, ki sta najboljšim tudi čestitala in jim podelila medalje ter priznanja. Turistično društvo Skorno pa je s toplimi napitki in prigrizki poskrbelo za okrepčilo vseh navzočih. Da

je bila prireditev lahko izvedena, se TD Skorno zahvaljuje tudi vsem sponzorjem, še posebej Občini Šoštanj in Ks Skorno-Florjan. Skorlani upamo, da bomo tudi prihodnje leto lahko uživali ob pogledu na

skakalnico, ki vsaj za nekaj dni spremeni podobo našega igrišča v prijetno zimsko atrakcijo.

Jasmina Stropnik

6. ŠTEFOV POHOD NA SMREKOVEC

V soboto, 27.1.2018, je Društvo Vulkan iz Belih Vod organiziralo 6. Štefov pohod na Smrekovec. Pohoda se je letos udeležilo 45 pohodnikov.

Jutranje sonce nam je dalo vedeti, da je pred nami čudovit dan. Tudi jutranje nizke temperature so hitro rastle in že po kilometru prehojene poti je kazalo na prvi dih pomladi. To so občutili predvsem tisti pohodniki, ki so se ob 8 uri zjutraj zbrali pri šoli v Belih Vodah in pridno obrali obronke Belih Vod vse do Brložnika, kjer so jih pričakali preostali pohodniki, željni druženja in vzpenjanja na ta prelepi hrib. Pridne roke g. Silve ter njene hčere Tanje Bačovnik, so zopet poskrbele, da smo se okrepčali z božanskimi rogljički in toplim čajem. Ker nihče ni hotel izgubiti trenutkov prelepega dneva, smo se odpravili na pot proti cilju. Hrib pod zgornjim Brložnikom je bil obsijan s soncem in v sončnih predelih je bilo opaziti prve znanilce pomladi, kar nam je vtilo dodatno energijo in moč. Ob vzponu skozi gozd pa nas je pozdravil ostanek snega in ledu, katerega smo brez težav premagovali. S kratkimi postanki smo pogasili žejo in pridobili dodatno moč za vzpon. Hitro smo prispeli iz gozda in pred nami se je razprostrl pogled na planoto pri planinskem domu, ki je sijal v prelepem dopoldnevu. Nekaj pohodnikov je tukaj doseglo svoj cilj, nekateri pa smo pot nadaljevali proti vrhu Smrekovca. Zasnežena

Foto: arhiv društva

brežina nam je kazala sledi zime, naužili smo se južnega snega. Vrh Smrekovca nas je pričakal obsijan s soncem in brez vetriča, kar smo izkoristili za »martinčkanje«. Ko so se vsi vrnili nazaj do koč, smo naredili še obvezno skupinsko fotografijo za naš arhiv. V prijetno topli koči nam je prijazen oskrbnik Tomo postregel z okusnim pasuljem in smrekovskim loncem, katerih sponzor je Marko Mazej s.p. Topla malica se je prav prilegla. Ko smo se okrepčali in malo pose-

deli, je bilo prav težko vstati in se odpraviti nazaj proti domu. Spust v dolino je bil veliko hitrejši. Toplo popoldansko sonce nas je spremljalo vse do spodnjega Brložnika. Spet ni šlo brez okrepčila, pojedli smo še preostale rogljičke, se malo poveselili, nato pa smo se počasi odpravili proti domu. Polni vtisov in rahlo utrujeni smo se razšli in ob slovesu kovali načrte za 7. Štefov pohod.

Društvo Vulkan

V MEDGENERACIJSKEM SREDIŠČU ZOPET ŽIVAHNO

S pomočjo mentorjev, prostovoljcev, različnih organizacij ter društev, organiziramo čim bolj raznolike in aktualne ustvarjalno – izobraževalne aktivnosti, ki so namenjene vsem generacijam, še posebej pa otrokom in starejši populaciji, upokojencem, socialno ogroženim, ki si želijo plodnega in kakovostnega staranja, druženja, učenja novih veščin, opolnomočenja z novimi znanji, prenosa znanj in izkušenj ter medgeneracijskega sodelovanja.

Center bo z zastavljenimi aktivnostmi deloval od ponedeljka do petka, od 7. do 8. ure ter med 10. in 14. uro. Lepo vas vabimo, da delček prostega časa preživite v naši družbi.

ANDRAGOŠKI ZAVOD
LJUDSKA UNIVERZA
VELENJE, SLOVENIJA

PLANINSKI TABOR KORZIKA SEPTEMBER 2017

Objavljamo prvi del potopisa s Korzike

Ura je odbila deset zvečer in avtobus poln hribolazcev se je odpravil na dolgo pot do Korzike. Vsak na svojem sedežu, opremljen z vsemi pripomočki za spanje in morebitno gašenje nočne žeje. V zgodnjih jutranjih urah, še malo omotični od neprepane noči, smo se v Livornu vkrcali na trajekt za Korziko. Po štirih urah vožnje smo ugledali pristanišče in mesto Bastio ter občutili toplo sredozemsko sonce. In nepozabna avantura se je pričela.

Na samem začetku odkrivanja otoka smo se seznanili z njenimi značilnostmi in spoznali, da je Korzika vulkanski otok in pripada Franciji in se nahaja v Sredozemskem morju. V 19. stoletju jo je nemški geograf Friedrich Ratzel imenoval "Otok gora v morju", saj je Korzika s povprečno nadmorsko višino 570 m najbolj gorat sredozemski otok. Leži v višini Črne gore. Od severa do juga meri otok 183 km, od vzhoda do zahoda pa 83 km. Korzika je za Sicilijo, Sardinijo in Ciprom četrti največji otok v Sredozemskem morju. Meri torej dobrih 40 % Slovenije in ima v primerjavi z našo državo bolj razgibano površje. Ocenjena dolžina obale je 1000 km, od česar je približno tretjina peščene, preostanek pa skalnate. Kar 300 km obale so plaže.

Stalno naseljenih prebivalcev je okoli 260.000. Korziška zgodovina je pestra in razgibana. Prvi prebivalci so tu živeli že več kot 8.000 let pr. n. št. in nekateri od njih so pustili za seboj nenavadne naselbine in kamnite menhirje. Menhirje lahko najdemo posamično kot megalit ali kot del skupine podobnih kamnov, ki jih lahko občudujemo v številnih arheoloških najdiščih. Kasneje so si oblast izmenjavali številni osvajalci: Feničani, Grki, Rimljani, Pisanci, Genovežani, Angleži in Francozi. Vsak od njih je pustil svoj pečat na otoku, pa naj bodo to kostanjevi gozdovi, citadele starih mest, ceste ali kaj drugega.

Pomembna osebnost v tem času je bil korziški general in domoljub Pasquale Paoli (1725-1807), ki se je bojeval za neodvisnost otoka, sprva z Genovo, kasneje s Francijo. Z njim je povezana tudi mavrska glava (»Testa Maura«) iz obdobja Mavrov (850-1034), ki je leta 1760 postala simbol otoka. Prav tako je Ajaccio rojstni kraj francoskega generala in cesarja Napoleona Bonaparta, rojenega v korziški plemiški družini.

Prebivalstvo je naraščalo do konca 19. stoletja. Z recesijo v 20. stoletju se je več kot 100.000 Korzičanov izselilo v Francijo in Italijo, medtem ko je v tem času na drugih večjih sredozemskih otokih prebivalstvo še vedno naraščalo. Značilno je bilo krvno maščevanje, ki je včasih lahko trajalo tudi več generacij. Na odmaknjenih kmetijah in po vaseh še vedno živijo stare tradicije, tako da je vsako leto še vedno zabeleženo znatno število smrtnih žrtev.

Po izkrcanju v Bastiji, ki je glavno pristanišče in trgovsko središče otoka in je na seznamu francoskih umetnostno-zgodovinskih mest, smo si ogledali njen center, trdnjavo in zvonik iz 16. stoletja, trg Saint Nicolas, Marijino cerkev, staro katedralo, zgrajeno konec 15. stoletja ter se sprehodili po živih ulicah, še vedno polnih turistov in domačinov. Najpomembnejša gospodarska panoga na otoku je turizem in letno obišče Korziko do dva milijona turistov. Otok ima zelo malo naravnih virov in je skoraj brez surovin. Leta 1380 je bila pod guvernerjem Lomellinijem zgrajena močna utrdba – bastiglia. Bastia je postala glavno mesto Korzike, ki ga je držala vse do francoske revolucije leta 1791, ko ga je prevzel Ajaccio.

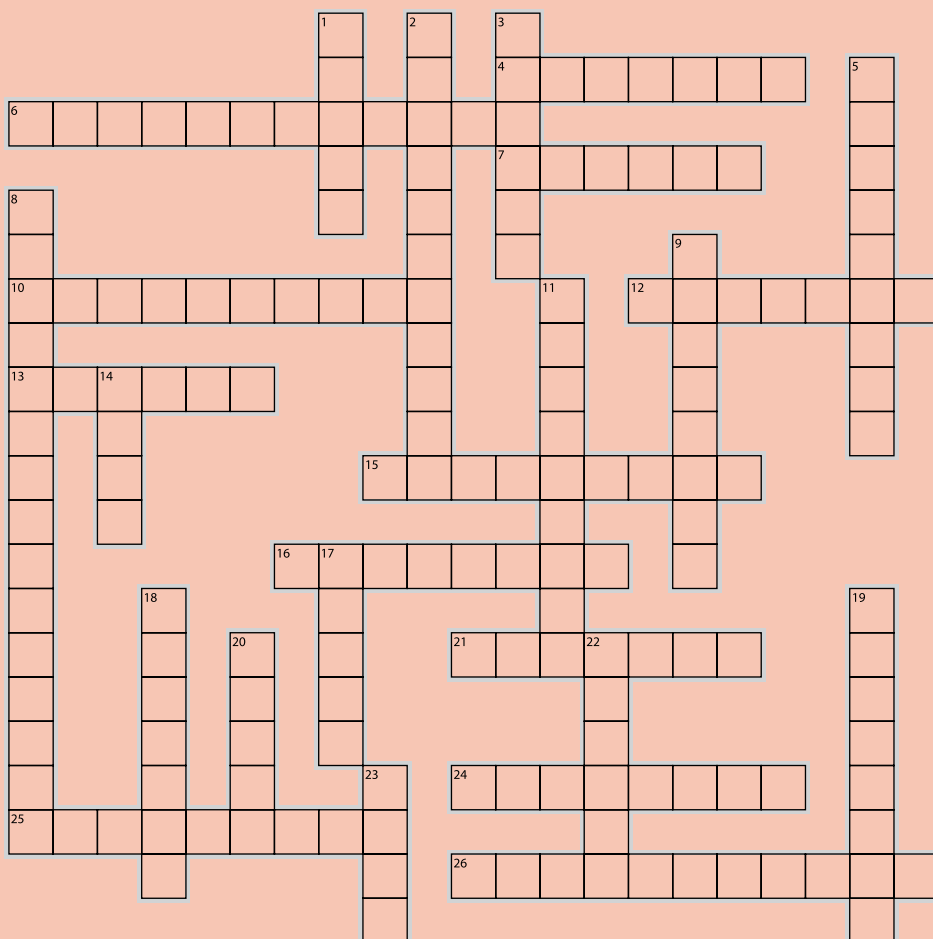
Pozno popoldne nas pot vodi iz Bastie na zahodni del hribovite Korzike, v slikovito gorsko vasico Evisa, kamor vodi vijugasta in ozka cesta, kjer se stene gora strmo spuščajo v kanjon reke Golo, ki je z 90 kilometri tudi najdaljša reka na otoku. Vožnja je adrena-

linska, saj nas ne ovira le ozka cesta in srečevanje z nasproti vozečimi vozili, ampak nenadni prehodi divjih svinj čez cesto, ki jih na otoku kar mrgoli. Evisa leži nad sotesko Spelunca in je obkrožena z gozdovi korziških borovcev in osupljivimi razgledi na gore ter kostanjeva drevesa. Mesto je postalo naše tridnevno izhodišče za planinarjenje po okoliških hribih.

»Bonjour!« nas pozdravijo zjutraj lastniki hotela, kjer prespimo prvo noč in tako smo pričeli spoznavati tudi korziški jezik, ki je romanski jezik in ima kar nekaj podobnosti in lastnosti srednje italijanskih dialektov, predvsem toskanščine, vsebuje pa tudi precej sardinskih in sicilijanskih izrazov. Unesco ga uvršča med ogrožene jezike, ki naj bi do konca tega stoletja izginili.

To jutro je vremenska napoved pravšnja za obisk najvišjega vrha Korzike, Monte Cinto, ki je visok 2.706 metrov in le 25 kilometrov oddaljen od obale. Že prvi dan krepko zagrizemo v najprej počasi vzpenjajočo pot, polno nizkega grmičevja brinja in zelene jelše ter cvetočega osata. Po poti srečujemo konje, koze, osle in krave, ki se ne pustijo motiti pri obroku in vztrajno trgajo nekaj trave na suhih tleh, poraščenih le tu in tam. Kamnita pot je vedno bolj strma. Kljub suši se vedno najde kakšen potoček ali reka, ki namakata tla. Pri zavetišču Refuge L'Erco se nam odpre čudovit pogled na gorsko verigo, skupaj s kraljem korziških vrhov Monte Cinto, katerega vrh je pomaknjen nekoliko nazaj. Od zavetišča, zgrajenega iz kamna, se skupina pohodnikov razdeli v dva dela, kjer ena skupina obišče sosednji vrh, drugo skupino pa do najvišjega vrha spremlja strma kamnita pot, skale z živo rumenimi lišaji, ki so kot packe barve, ki se je nekomu slučajno razlila. Tu so skulpture vulkanskih skal, ki ti burijo domišljijo tako po mavričnih barvah kamenin kot tudi zaradi različnih oblik. Pogled nazaj v dolino pa zaobjame jez v Calacucci, kjer je trenutno količina vode močno pod nivojem. Po dolgem vzponu iz enega sedla na drugo sedlo, iz enega ovinka v drugega, od enega možiclja do drugega, ki jih ni bilo ne konca ne kraja, le ugledamo vrh, na katerem stojita dva križa. En križ je prepleten s tibetskimi zastavicami in drugi s sporočilom »križ je naše upanje«. Sončen dan in čudoviti razgledi odtehtajo ves trud vzpona. Pot pa še zdaleč ni bila končana, saj je sledil še dolg spust med visokimi skalami in drsečim peskom. Sonce je počasi ugašalo, ampak ob prihodu do avtobusa, ko je bila že trda tema, se je vseeno razlegla še pesem »Rompompom, še ne gremo domov«, s katero smo srečno zaključili naš prvi vzpon.

VODORAVNO

4. Protestant, pripadnik luteranstva (star.)
6. Deseta obletnica
7. Deveti, od Sonca najbolj oddaljen planet
10. Načrtno širjenje političnih in drugih idej ali nauk
12. Umetniška upodobitev Kristusovega trpljenja
13. Slovenska pevka Weiss
15. Športna disciplina v letalstvu
16. Kemični element (simbol Mg)
21. Drag kamen
24. Sprememba pogodb, ustave ali zakonov
25. Razsodišče, reševanje raznih sporov na miren način
26. Umetnost okraševanja

NAVPIČNO

1. Kemični element (simbol Li)
2. Spodbujanje k čemu
3. Drama Ivana Cankarja
5. Sovražnik knjig
8. Prostor, kjer se kaj izposoja
9. Sorta jabolok
11. Prostor ali manjši gostinski lokal, kjer se streže s pijačami
14. Navdih umetnikov pri ustvarjanju
17. Dodatek k pogodbi, priloga
18. Razposajen, nedorasel fant
19. Dolgodlaka mačka
20. Objekt kulturne dediščine v Šoštanju (vila)
22. Umetnostni slog v Evropi od 12. do 14. stoletja
23. Reka, ki teče čez mesto Šoštanj

ŠALE

“KAJ JE ZAKONSKA ZVEZA ? : “

1. “Religijsko”: Zakon je religiozno dejanje, kjer dobimo enega križanega več in eno devico manj.
2. “Pravno”: Zakon je doživljenjska ječa, kjer si lahko osvobojen samo zaradi nprimerne obnašanja.
3. “Življenjsko”: V zakonu nobena ženska ne dobi tistega, kar je pričakovala in noben moški ne pričakuje tistega, kar dobi.
4. “Matematično”: Zakon je seštevanje gnjavaže, jemanje svobode, množenje od-
5. “Prehransko”: Zakon je najhitrejši način, da se zrediš.
6. “Vojno”: Zakon je edina vojna v kateri spimo s sovražnikom.
7. “Filozofsko”: V zakonu se vzajemno rešujejo problemi, ki jih nikoli ne bi imeli, če ne bi bili poročeni.
8. “Duhovno”: Zakon je prehodno obdobje med rojstvom in smrtjo.

*****

V restavracijo pride dedek. Vsede se za mizo in naroči večerjo. Nato se spomni, da je doma pozabil protezo in malo pojamra, pa ga pri sosednji mizi sliši moški, ki pristopi.

Moški: “Kaj je deda? A ste protezo pozabili?”

Dedek: “Ja.”

Moški: “Ni problema, bomo uredili.”

Moški izpod svoje mize vzame kovček, ga odpre, v njem pa polno protez. Dedek poizkusi prvo, ne paše... poizkusi drugo, tudi ne paše... poizkusi peto, ta pa je v redu.

Dedek: “Joj gospod, najlepša hvala, sedaj bom pa lahko pojedel večerjo.”

Moški: “Ni problema.”

Dedek: “Pa toliko protez ste imeli v kovčku, sigurno ste zobozdravnik.”

Moški: “A to pa ne. Jaz delam v pogrebni službi.”

*****

Policisti se z avtobusom peljejo na sindikalni izlet. Pred predorom voznik avtobusa ugotovi, da je predor prenizek ali pa avtobus previsok.

“Potlačite streho za pet centimetrov!” vpije komandir na policiste.

“Saj ni treba,” reče voznik avtobusa. “Spustil bom zrak iz gum in bo šlo.”

“Butec! Saj je na vrhu previsok, ne pa spodaj!” zakriči komandir.

*****

“Zakaj vedno zamižiš ko piješ vino?” “Doktor mi je tako svetoval.”

“Ali si nor? Doktor? Tega ti pa ne verjamem!”

“Ja, doktor mi je rekel, da vina niti pogledati ne smem.”

7							1
			3	4	7		
9	8		3			1	4
2							8
		6	5		8	3	
6							9
			9		2		
1		5	8		3	4	6

PRESSICA

**Ni je larfe čez
Šoštanjske koše,
spomin na ledrarje, ki
so v vštariji po grlu
poganjali groše,
babnice so jih v koših
nosile, da b' vsaj
nekaj od Ferdinista
dobile!**

Foto in tekst: Jožef Miklavc

